

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

Egész évre 10 frt — kr.
Félévre 5 „ — „
Negyedévre 2 „ 50 „
Egy hónapra 1 „ — „
Egyes szám ára 4 kr.

Felelős szerkesztő: **Dr. Nagy Zsigmond.**
Kiadók: **Hoffmann és Társa.**

Hirdetési díj:
Négy hasábos petit sorért 5 kr. Nagyobb terjedelmű s többször
hirdetéseket alkusz szerint jutányos áron vettetik fel. Bélyeg-díj min-
den külön beiktatásért 30 kr.

A központi választmány ma d. n. 3 órára volt összehívva a képviselőválasztások napjának megállapítása végett. Mivel azonban a kormányparton óriási a zavar és fejvesztettség, a főispán hazatéréig, ki Bánffyhoz utazott ma fel, nem határoztak a választás idejére vonatkozólag. — Sokat változtathat az időn az is, hogy a ma délután 5 órakor tartandó szabadelvű pártgyűlés hogy határoz. Holnap reggel 9 órára a központi választmány újra össze van hívva.

Ünnepi beszéd.

Elmonotta a sárospataki Tompa-szobor előtt
Lévay József.

Tisztelt ünnepélyes gyülekezet!

Abban a közörömben, mely most itt Tompa Mihály szobra előtt mindnyájunk szívét eltölti, őszintén osztozik úgy a Magyar Tudományos Akadémia, mint a Kisfaludy-társaság. Megbizott tolmácsa vagyok mindkettő részvételének s kétszeresen örvendező tolmácsa, ha meg gondolom, hogy itt azt a fenkölt szellemet ünnepeljük, melyhez engem ifju korom óta legbensőbb szeretet és barátság kötelekei fűztek.

Tompát mindjárt N e p r e g é i n e k és V e r s e i első gyűteményének kiadása után (1847) sietett keblére ölelni a Kisfaludy-társaság. Elfoglalta székét a V á m o s u j f a l u s i j e g y z ő című elbeszélő költeményével; ezenkívül azonban tevékeny munkásságot többé ott ki nem fejtett.

A Magyar Tudományos Akadémia azon időben emelte tagjai sorába, midőn szabadságharcunk lezajlásával, tíz évi kényszerű szünetelés után, 1858-ban első ülését tartotta, Tompa már akkor költészetének erőteljében állott s a következő évben (1859) magas röplű K a z i n c z y - Ó d á j á - v a l nyerte az Akadémia koszoruját. Többé azonban e Társaság működésében sem vett részt; csak 1868-ban, haldoklása évében fordult felé figyelme. Felolvastatni kívánta ott hatyudalát, U t o l s ó v e r s e i t, melyekben a szenvedések alatt összerokkadt költő lelke, mint tudjuk, így sohajtott:

Mit keresnél, mért mulatnál,
Oh! én lelkem e romoknál?
Fölfe! csak fölfe!

Ez lett voltaképen beköszönése egyszersmind végbucsuja is, mely után az akadémia, összes költői működése méltányolásául, egyhangulag odaitélte neki a kétszáz aranyos nagy jutalmat.

Derengő sugár volt ez rá nézve ama sötét uton, mely őt nemsokára az örökkévalóságba vezette.

Midőn mellszobra körül egybeseregelve hódolatunkat fejezzük ki iránta, feltűnik előttünk költészetének egész varázsa sőt sokunk előtt feltűnik még elköltözött földi alakja is, a mint őt a maga sajtóságos egyéniségében ismertük és tiszteltük.

Az ő költészete nem fölszines pillangó-röpkedés, hanem hus és vér, igaz valódiság, fölemelő és nemesítő művészet. Kezet fog abban az elmélő ész a fenszárnyaló képzelettel, az eszmébőség a mély érzelemmel, a sötét borongás a vallás és emberszeretet derűjével s a honszerelem lángjával

A természet édes anyja keblére egy költőnk sem borult annyi ragaszkodással és áhitattal, mint ő. Lelke mintegy összeolvadt annak működésével és türeményeivel. Megelevenültek előtte az élettől, hogy nyelvben és szellemben, alakban és tartalomban megújító erőt merítsen a népköltészet forrásából? — Bizony az a hármasszög, — mely Petőfi, Tompa és Arany nevével tündöklik a magyar égen, örök büszkesége marad költészetünknek, örökké nemesítő és gyönyörködtető barátja az érzékeny magyar szíveknek.

És mégis, — ha végig tekintek a mi Tompánk életfolyamán, még itt is, a hol mellszobra előtt csak dicsőségéről kellene emlékezni, buskomoly érzés fogja el szívemet. . . . Menynyi törődés, aggodalom és emésztő kétség! a test és lélek minő gyötrelmei, melyeket a költő hirnév babérjai nemcsak elfedezni, de enyhíteni sem bírhat-
tak!

Leigázott hazánk gyász éveiben senki sem tudott köztünk annyi bájjal és erővel, oly állandóan és hathatósan szólani a nemzet szívéhez, mint ő. — „Hogy a babiloni vizeknél ültünk,“ az az ő lantja volt mély keservünk mér-séklője, csüggeteg reményünk biztatója. . . . És ime most, mikor az ő porai felett kinbontott zászlókkal halad boldogsága felé a felszabadult haza: vajon nem vesz-e észre a figyelmes szemlélő olyas jeleket, mintha a közönség nem érezné már teljes mértékben az ő nevének varázsát? mintha a sürgő élet országutján felvert por takarni kezdené az ő nemes alakját és muzsája nyomait?

Ha valóban így volna is ez, nem lehet kétségünk a felől, hogy ez a tü- nékeny jelenség anyagiak után lázasan

törekvő korunk természetéből foly, mely a költészet tündér berkében mulatni rá nem ér s annak virágaiból lelkesedést szívni érzéktelen. Nem! Tompa művei nem a változékony és muló divat szé- szélyéből eredtek. Általános emberi és nemzeti eszmék s érzelmek tüze gerje- dez azokban; forrásai lesznek azok mindenha az üdítő erőnek és gyönyör- nek, valahányszor csendes magányba vonulva elmerül bennök a törekvő ifju, a hazáját szerető honfi, a vallásos nő, a ki szíve háborgása közt a béke olaj- ágát keresi.

Ime! az ő folytonos hatását és életét hirdeti ez a szerény, de magasz- tos ünnepély is, midőn mellszobrával örökölték alakját az ő szellemi utódai, a sárospataki főiskolai ifjuság lelkes köre. Valóban méltó helye van itt neki; leg- méltóbb mindazok közt, melyekhez egy- szerű életének gyökérszállai fűződtek. Rimaszombat csak bölcsőjében ringatta őt; az igrizii nagyapai szegény tűzhely csak szigorú gyermekéveinek melengetője volt: de a valódi édesanyát, az alma matert, a szellem tápláló szülőjét itt a pataki főiskolában nyerte. Muzsája itt emelgette szárnyait először; itt erős- bődött az ég felé röpküléshez; itt lett ő, mint Horác éneklő önmagáról, »ex humili potens.«

Most mint messze utjáról a vándor, visszatért ide édes övéinek keblére. Érczalakot öltött, hogy dacoljon a mulandósággal, s állandó szállást vegyen ifjusága visszavarázscolt mezején, körül lebegve a múlt emlékeitől, körülölelve a kegyeletes utódoktól, az örökké meg- megújuló ifuságtól, kik itt az ő nyomain gyűjtik az el nem hervadó virágokat.

Állj és maradj tehát itt hallgatag fenségedben, kedvelt alakunk szerény képmása! Buzdits, gyönyörködtess és taníts hosszú-hosszu időn keresztül, akkor is, midőn a mi szíveink, melyek most a te dicsőségre dobognak, rég porrá váltak. Hódítson körödben a val- lásos ihlet, a hazáért lángoló szeretet, a nemes eszmék és érzelmek ama fen- szárnyaló összessége, mely költészetednek megragadó színt és életet adott. Fuvald- eszméidet s erényeidet nemzedékről- nemzedékre az ifjuság lelkébe. Így foly- tasd a szellem örökéletét; így munkáld láttatlanul is szeretett hazád felvirágzását!

Mellszobrod előtt tolmácsolom a Magyar Tudományos Akadémia és a Kis- faludy-társaság hódolatát s tolmácsolom a meleg elismerést ama lelkes ifjuságnak, mely itt te emlékedet megörökíteni buz- gólkodott.

Diószeghy Sámuel emléke.

Debreczen, okt. 10.

A helybeli lapok egyhangú örömmel és méltó dicsőréssel hozták, egyik legközelebbi számukban, a Magyar természet tudományi Társulat elnökségének, Debreczen szabad királyi városának tanácsához intézett azon megkeresését, amelyben arra kéri fel a tanácsot, hogy a millenniumi évnek is öröme, örökítse meg a hirneves debreczeni predikátor és egy bizonyos irányban korszakot alkotó magyar természet tudósnak Diószeghy Sámuelnek emlékeztetést, azáltal, hogy a kollégium vagy a botanikus kert közelében eső valamelyik utcát az ő nevével nevezze el.

En azt hiszem, hogy e megtiszteltetés élénk viszhangra fog találni, nemcsak a mélyen tisztelt városi tanácsnál, amely közművelődési kérdésekben hivatásának mindenkor magaslatán áll, hanem annak a Debreczennek közönségénél is, amelyre történetének tanubizonyossága szerint méltán ráillenek Balbinak ama szavai, hogy nem az a szerencsés és boldog, gazdag föld, amelynek kebelén aranybányák vannak, hanem az, amely nagy és korszakalkotó embereket ad a közneveltségnek és meg is tudja becsülni azokat!

Es épen azért, mert en rövid idő alatt is ily magasra becsülni tanultam megismerni Debreczert és intéző köreit, eszembe sem juthat csak távolról is, gondolatokat adni, a szóban forgó felhívás megvalósítására. Absz az édes és biztos reményben vagyok, hogy városunk magas, műveltségű és áldozatkész vezérszerepére méltán sokat adó közönsége még többel is készséggel adozni fog Diószeghy nagy emlékének, mint a mennyit, mint legkövesebbet kíván tőle Magyarország egyik legelőkelőbb tudományos testülete, a természet-tudományi társulat.

A mostani elég prózai elnevezésű »D-

ra bos« utcát ott, közel a kollégiumhoz és nagytemplomhoz, a hol Diószeghy lángszelleme és nagy tudása ragyogtatta sugarait és hogy erejével gyűjtögette Debreczen városának a dicsőséget, talán minden nehézség nélkül lehet lesz az ő nagy nevével elnevezni; nagy mert a rendelkezésükre álló adatok tanubizonyossága szerint, a Csapó utcában született, ennek adni az ő nagy nevét.

Mint hogy pedig neki különösen az ő korszakot alkotó tudományos munkálkodásában, mint ezt ő maga is hálásan ismeri el, egy szellemi ikerestvére is volt, nevezetesen az ő sógora: Fazekas Mihály főhadnagy, a mostani »Füvészkert« utca »eritka tudományos képességű katonának tartatná fel közöttünk halás emlékeztetést.

Sőt ezeken felül én azt kiszem, többre is kész lesz Debreczen város áldozatkész közönsége s minthogy a millenniumi év dicsőségét, szellemi hadjárataink és azok által biztosított alkotásaink alapítottak meg; az ilyenre hivatott befolyásos egyének kezdeményezésére nem fog elmaradni a fővárostól, amely már régen megbecsülte és megtisztelte Debreczennek két nagy emberét, arról, hogy bár szerény de maradandó emléket állított Diószeghy és Fazekas érdemeinek a budapesti botanikus kertben.

De hát amint mondtam ez egyszerű sorokban én távolról sem gondolatokat akarok, hivatlan beleszólóul felvetni.

Csak Diószeghy életéből óhajtottam némely adatokat és jellemző vonásokat alkalmilag az olvasó közönség emlékeztetésében, jegyzeteimből feljuttatni.

Ezek a következők:

Diószeghy Sámuel Debreczenben született, atyja Diószeghy Pál debreczeni tanító volt a csapó utcai iskolában.

Mint helybeli református egyházunk azan korbeli, ritka értékű anyakönyvi bejegyzése mondja: »egy tanító ember a csapó utcán« aki 1749. június 11-ikén vitetődött be s 32 évig viselte itt tanítói hivatalát s 1781 február 20-án halt el, anyja Szappanos Erzsébet.

Diószeghy Sámuel születési éveire nézve eltérők az életrajzi írók adatai s az fájdalom, aligha megállapítható, hosszabb utánjárás és egybevetés nélkül. Szücs István Debreczen város történetének derék megírója és ő utána L. Tóth Mihály az 1760-ik évre teszik azt. Ezzel szemben Kálmán Farkas, ref. egyházunk énekügyi történetének fáradságtalan buvára Diószeghy születésül az 1758. évet jelöli meg. A két adat között valóban nehéz a döntés és biztos megállapítás. Szücs István évszámának azért nincs biztos támasza, mert a helybeli ref. egyház azon évről is pontosan vezetett és rendelkezésünkre álló születési anyakönyvében Diószeghy Pálnak Sámuel nevű gyermeke nincs bejegyezve*). Kálmán Farkas évszáma pedig határozottan téves adat közlésen alapszik; a mit kétségbevonhatatlanul bizonyít az, hogy ugyancsak a helybeli ref. egyház anyakönyvében fel van ugyan jegyezve a Csapó utcában, tanító ember Diószeghy Pálnak és Szappanos Erzsébetnek 1758. nov. 5-én születik egy Mihály nevű fia s ennek az akkori szokás szerint 3 keresztapja van, — de keresztanyja egy sincs — bejegyezve, nevezetesen Gónczi János, szintén debreczeni tanító, Szaniszló György és Szokol Mihály; de hát Sámuelről ez évben sehol szó sincsen, a mint hogy egy esztendőben már sok is lett volna két áldás a szegény debreczeni tanítónak.

*) További jobb kutatás után, anya könyveinkben 1761 januárus 5-ről ezt találtam, bejegyezve: csapó-utcában Diószeghy Pál, Szappanos Erzsébet, fia Sámuel, keresztapák: Simonfi István, Molnár János Nagy Bálint. M. Gy.

A „DEBRECZEN” TARCZAJA.

Millenniumi képek.

A Debreczen számára írta:

Gondy Károly.

(Feri ócsémnek — Budapest.)

II. Kertészet.

— (Folytatás.) —

Talán nagyon is részletekbe bocsájtkoztam; nem tehetek róla: a kicsinyből lesz nagy!

Ha »nagy« kell, menjünk át a köröndre szálljunk mint a lepke mezőről mezőre. Hiszen régtől itt találkoznak a szépek, virágképeben most ide telepettek.

Ilyenkor látjuk, mily rövid az élet, ha így együtt szemléljük a virágképet! Tan a pillangó azért hord oly nagy szárnyat, hogy könnyebben kerülje e világ árnyát.

Angyalainknak is lepke a mintájuk, mert arany porban fürdik minden hajszájuk. Ajkáról könnyen tapad ránk a szinpor, míg viszont ő rájuk könnyebben a himpor. — Szép asszony: a szines lepke rózságon, »ki is óhajtana szebbet e világon?!

Itt a köröndön ugyancsak meglátszik, hogy más kéz, más kertész működött, oly feltűnő a különbség a korzó és körönd parkjai között. Itt oly nagy mértékben van minden felhalmozva mintha itt tartózkodna Flóra; bizonyosan amott a nagy virágsátor és nem a korzó gyönyörű szókó kutja alatt van a lakása, illetőleg főhadiszállása.

Igen, hadiszállása, mert harc foly a két díszter dicsőségéért. A különbség már a városi pavilon előtt meglátszik, de itt még szembe szökött a rivalitás exponense. — A kertészek: között nem hiába páni félelem uralkodik; félnek az átplántált és a várostól adoptált idegen kertésztől. — Szinár és Mauthner már is új szines katalógon török a fejüket. A fő dolog: Kala lógjon a szegen — meg a magból sok keljen.

A műkertész itt nem kimélt semmit; felhágott a Napba, hogy ecsete nagyot fogjon. Forró itt minden: lobogva tör elő a láng a virág kelyheiből; parázs pattog az üszkös színű levelek hasítékjain; mintha tüzesövel törne vetélytársaira; aranyozott kigyót-békát hány veteményeik közé. Nemesekhez illő a versenyük.

A kertésznek van a legszebb feladata: nemesít, honosít.

A verseny a nemesség koronája a haladás erős rugója. Ki párbajt ví, annak előbb becsületének hordképességét mérlegelik és csak úgy engedik a nemesek végtelen pályára, a halálba.

Mi már annyira bele mélyedtünk a honosításba, hogy a pálmákra már nem is hederítünk. Hát hová forduljon a műkertész, ki csak a virágok növesztésével, színével törődik? Kénytelen a legotthonosabbak közül választani. Legszebb virág ágya menyezete a napraforgót választotta; és mily szerencsésen? Nálunk a disznó ól és a pályatorok házai körül ólalkodik, míg itt három méter magasságban a sűrű virág domb tetejét valósággal megkoronázza. Nem, mint mondják, mind a Nap felé fordulva, de mindegyik szépen a körből arcczal kifelé és mint a büszke mén maga

telé zabolázva néz. Büszkeségének van is némi alapja, ha olajával éjjel a Napot pótolja. — Miért is fordulna a Nap virága?! a Napok mint a Királyok között nincsen ettikett.

Hát a bogács oly dísztelen? Gyönyörű pikáns növény; kár legalább az építészetben, különösen a góth stílusban a karfiol fejek (!) körül nem alkalmazni! Hát a páfrány, a lapu (dakszi musa) mit vétett?!

E napkoszorúzott virág csoporttól nem messze, — nem annyira a menéstől (szedő vigyázz!) mint a virágok mille-fleurs vegyületétől elbódítva egy feltűnő szép szöke nő veté magát a közeli padra. Mint a derekában megtört nefelejts ült ott sok ideig elmerengve földi társainak szinpompájában. Majd égvő szemével egy pillangó pár szökését követte önkénytelenül felsóhajtott: »Ó bár a telire is úgy megmaradna minden!!

Talán a miért minden mulandó? a szép asszony otthonában önmagát is beleérti a »mindenbe« midőn tükörbe nézi magát?!

Asszonyok, virágok! a mulandóságban rejlik a ti becsetek... hiszen a gyémánt is elillan a nagy hevítésben... nem örökké merev szobornak alkotta Isten Évát: röpke vándor lelket lehelt belé, és úgy engedte szabadjárta a bűn ösvényére. Érzéket adott a bűnre is... nem a hervadást tüzte ki az örökkévalóság végződjéül?... csak lélekkel bűnhődhetünk... még »több« lélek jelenléte kell a megbánáshoz! — A nő büne: a férfi győzelme; a nő erénye: a férfi vesztesége...

Es miért ne lenne tél? Hát oly szívtelen volna a szép angyal, ki mint a nefelejts a patak könnyeiben növekedett, hogy száműzhetné örökre a kikeletet? Megbuktatná a korcsolya egyletet; — össze törné a sima a jeget, hol a

A születési adatok ily bizonytalansága, sőt merő ellenmondása mellett, mint valóbb szinűt fogadjuk el a Szűcs István megjelölését; fogadjuk el azzal a megnyugvással, hogy a nagyobb emberek élete a feltűnőbb, fényesebb csillagok járásához hasonlít; néha homály fed el szemeink elől megindulásukat csak mikor fényt árasztanak már, számítunk visszamenőleg megindulásuk kezdő pontjára.

Mitrovics Gyula.

(Vége köv.)

A választások.

Saját tudósítónktól.

Debreczen, okt. 10.

Készülődés a választásokra.

Elérkezett a programbeszéd ideje. A jelölés kérdésén tüesve beköszöntött a választási mozgalmak legérdekesebb mozzanata: a programbeszéd. Vasárnap körülből 200 helyen mondanak a különböző párt jelöltek programbeszédét és így a pártok küzdelme új tápot fog nyerni. A függetlenségi és 48-as párt programja a magyar nemzet programja azt ismeri minden magyar ember. Szabadság, egyenlőség, tevékenység van zászlóinkra írva — aki ez ellen küzd, a fölött könnyű és biztos a választó közönségnek ítélet mondani.

*

Választási hireink ezek:

A hajdusoboszlói kerülethez tartozó Balmaz-Ujváros, Vámos-Pécs, Mike-Pécs és Szováth községekben Polónyi Géza, mint a függetlenségi és 48-as párt közgyűlése által egyhangulag újból felkért képviselőjelölt most tette meg körútját.

A kecskeméti alsó kerület függetlenségi és 48-as pártjának 40 tagból álló vezérbizottsága kedden tartotta kijelölő értekezését, amelyen egyhangulag nagy lekesedéssel Bartók Lajost kiáltották ki képviselőjelölté. Bartók megválasztása egészen bizonyos.

szív oly könnyen felenged?! Nem, — épe mert szíve van . . . báli csokrai oly szárazak budoárjában!!! . . .

Mint a jó író nem ismételi és kerüli a prózában is a prózait; drága kövekkel ékíti még a sarat is; smaragdot lát a fűben, gyémántot a harmat cseppben: úgy itt a főváros összes flórájában nincsen két egyforma virág csoportosítás; mind páratlanul áll, magában büszkélkedik mint a szinpadi király.

Ezt mind az óriási nagy verseny szüli,
Miódon a hon ezredéves torát üli!
Ó hon! virulás a Te rendeltetésed,
A virág-özönt ki is sajnálná Tőled?! —

Nemcsak itt a kiállítás területén de az oktagon ké: szárnyan, az Erzsébet téren a Margit szigeten mindenütt más-mást lát, tapasztal a figyelmes szemlélő. Ilyenkor érzi az ember szükségét a színtényképésznek, mily remek volna a szinpompát albumban lapozgatva élvezni! Együttal azt is érzi a művész szeme; mennyire fölötté áll a jeles kertész a festőnek! — ha a kertészeti anyag állandó volna: a kertészet szinte helyet foglalna a képzőművészetek sorában. Hej! ritka a helyet szín- és forma érzéssel megáldott egyén! . . .

A köröndről visszatérve ismét a főváros pavillonja elé kerültem mintha ugyan azon alkotó kéz vezetett volna vissza. Ettől, a főváros óriási haladásáról tanuskodó pavillontól — melyet a mi városunk tanácsának, de főképp mérnöki hivatalának részletes tanulmányozására a legmelegebben ajánlhatók, — balra a tó felé kanyaradva a fák árnyában szerénykednek versenyen kívül a páfrányok, néhai Vas Pál kedvencei. Lehet hogy ő is fiatal korában jobban szerette a puszta virágot, —

A kunszentmártoni kerületben Tóth Ernő függetlenségi és 48-as párti képviselő elten a kormánypart Hajdu József főszolgabíró léptette fel a siker minden reménye nélkül.

Madarász Imre beszámolója.

A karczagi választó kerület összes függetlenségi és 48-as polgárai nagy pártgyűlést tartottak f. hó 4-én Karczagon, amelyen a kerület összes városai képviseltették magukat. A pártgyűlés legfontosabb tárgya a képviselőjelölés volt. Képviselőjelöltnek egyhangulag Madarász Imrét a függetlenségi és 48-as párt jeles tagját kiáltották ki, ki már 10 éve képviseli ezen kerületet. A pártgyűlés után, d. e. 11 órakor tartotta meg beszámolóját Madarász Imre nagy számu választó polgárok előtt. Beszámolójában kiterjeszkedett az összes politikai pártokra, különösen erősen ostromozta a kormány erőszakoskodását a néppártot. Beszélte a függő politikai nagykérdésekről, a vám és kereskedelmi szerződésekről, a kvótáról, amelyről határozatsr kinyilatkoztatta, hogy ő, illetve a Kossuth Ferencz elnöklete alatt levő párt: hogy sem a vám és kereskedelmi szerződések megújítását sem a bankegységet, sem a kvótának felemelését nem helyeslik s nem fogadják el, de sőt egész erővel s erélyel küzdenek ellene, a nemzet nevében és érdekében. Ők vissza akarják szerezni s adni a nemzetnek önréndelkezési jogát, hogy aztán a nemzet saját tetszése szerint intézkedhessen saját érdekében. A nagy figyelemmel hallgatott s gyakori lelkes eljenzés által félbeszakított beszéd után Rimaszombati István ker. pártelnök szép beszéd kíséretében a polgárság szünni nem akaró eljenzései közt felajánlotta a képviselő jelöltséget Madarász Imrénél; ki azt egy lelkes és szép beszéd kíséretében, a polgárság zajos helyeslése közt fogadott el. Madarász Imre ugyancsak f. hó 11-én tartja programbeszédét Kunhegyesen s Madarason 18-án pedig Kisujszálláson, a hol nagyban készülnek fogadására. Megválasztása biztos.

rász Imrénél; ki azt egy lelkes és szép beszéd kíséretében, a polgárság zajos helyeslése közt fogadott el. Madarász Imre ugyancsak f. hó 11-én tartja programbeszédét Kunhegyesen s Madarason 18-án pedig Kisujszálláson, a hol nagyban készülnek fogadására. Megválasztása biztos.

A Király-párt manifesztuma.

Polgártársak! Mamelukok!

Hunyjátok be szemeiteket és vakon higgyétek nekünk mit alább elmondandók leszünk!

Veszedelmes gyorsasággal közeledik az idő, mikor az urnák előtt kell megjelenetek a végből, hogy a hatvan- és piac-utcái mamelukársaitok bizalmi férfai által nagy szótöbbséggel jelölt Dr. Király Ferenczet reménybeli mandátumhoz segítsétek.

Mamelukok! Ne okoskodjatok, hanem tekintetek végig azon fenyves névsoron, mely Dr. Király Ferenczet jelölte. Igaz ugyan, hogy abból kihagytuk azok neveit, kik Márk Endrét szeretnék ama bizonyos mandátumhoz juttatni de ti azt ne lássátok meg csak higgyétek nekünk, hiszen Ur Jézus Krisztusunk megmondotta: Boldogok, a kik hisznek, mert ők a menyeknek országa!

Óh édes mamelukjaink, hü báránykaink lássátok hát végre be, hogy mi okosak és bölcsök vagyunk és tudjuk mit csinálunk, mikor egyedül Dr. Király Ferenczet jelöltük.

A jövő országgyűlési ciklus feladata, lesz az Ausztriával kötendő vám és kereskedelmi szerződés megújítása s a quota nagyságú kérdése.

Oh hát nem facsarodik-e elszivetek ezek hallatára. Van-e alkalmasabb egyén, ki mindezekhez semmit sem ért, ki vakon meg fogja szavazni a vám és keresk. szerződést, hogy 10 évig újra Ausztriához legyetek lánczolva s gazdasági önállóságotok és függetlenségetek újabb 10 évre tönkre legyen téve, hogy valahogy eszébe ne jusson valamelyik rebelis magyarnak szabadságra, függetlenségre gondolni.

Hát találtak-e még egy olyan emberre, mint dr. Király Ferencz, aki megfogja szavazni minden utógondolat és lelkiúrdalás nélkül az Ausztriának fizetendő quota-mennyiség felemelését; hiszen ez a boldog magyar nép úgy is nagyon kevés adót fizet még.

Hát találtak-e Király Ferencznél renditlenebb hivat a mameluk koncznak és husos faréknak, aki eddig is 7 éven keresztül a parlament nagyszabásu alkotásaiban részt vett. (Szórol-szóra idézve a kiboesátott felhívásból. Micsoda ellentét.)

Ugy-e, hogy nem. No lássátok és mégis akadt elvédt báránka, ki a mi jelöltünkön kívül másra gondolt!

Bocsássá meg nagy bűnüket a mindenható Isten! Imádkozzunk érettük!

Hü mamelukok!

Itt volna tehát az idő, hogy megmutassuk, hogy nem fajult még el Árpád nemzete s emeljük vállainkra a szabottelví párt eme kiváló jelesét s nemzeti büszkeséggel lobogtassuk körül a városon azt a zászlót, melynek nyomán nem jár ugyan függetlenség és önállóság, de hát minek is az nektek!

Polgártársak! Ne hagyjuk magunkat Most tartsunk össze irgalmatlan elhatározással

(Vége köv.)

arra való nézvést, hogy jelöltünk ügye diadalról diadalra jusson.

Biztosíthatunk minden szabottelví lelkét a felől, hogy ha velünk lesz és összetart — nem fogja megbánni.

Polgártársak! A pártkassza ezuttal sem fogja megtagadni magát.

A ki élni akar, tartson velünk.

A ki boldogulni akar, az jöjjön a zászónk alá.

Aki éhes, vagy szomjazik, szavazzon velünk és nem fog panaszkodni.

Csak hetek választanak el a döntő ütközéstől.

Polgártársak. Fel az ütközetre!

Egyebeket: nevezetesen: bankót, dohányra, szivarra, spirituszra, konyakra, borra, tokányra téli bundára, nadrágra és csizmára valót a központi iroda ad nagy bőséggel.

Legyetek azért vasárnap délelőtt 10 órakor a városháza nagytermében, a hol hallgassátok szépen a programbeszédet és éljenezetek Dr. Károly Ferenczet!

A szabottelví párt intéző bizottságának megbízásából.

A jégrehajtó bizottság.

Városi közgyűlés. Mint annak idején már jelentettük: Debreczen sz. kir. város törvényhatósága délelőtt 9 órakor tartotta meg rendkívüli közgyűlését, melyen a királyi meghívót kihirdették. Ugy volt, hogy a főispán fogja a gyűlést vezetni, azonban — hogy hogy nem — mégis Simonffy Imre kir. tan. polgármester került az elnöki székbe mint maga mondta — azért lehet oly szerencsés, hogy a közgyűlést megnyissa, mert a főispán elutasította.

Mindenki tudta, hogy hová: felfelé Budapestre, bizonyára azért, mert odafenn nem tetszik a II. kerületbeli mamelukok veszekedése. Ez azonban a nevezett mamelukokat legkevésbé sem zavarja, legalább Márk Endre csak az ellen tiltakozott a közgyűlésen, mintha ő nagyszabásu programbeszédet mondana! Lehet az — ugymond — esetleg »kisszabásu« is, míg a előltséget teljes komolynággal meghallgatta meg nem csáfolva.

Amde elmúlt 9 óra, elmúlt 1/4 10 a polgármester meg sem volt, igaz, hogy a teremben sem voltunk, alig egy páran, mindössze Vécsey-nél tanyázott vagy 10 ember, legnagyobb részt tisztviselő.

Ugy fél tíz felé aztán megjelent Simonffy Imre oldalán Roncsikkal s miután fentebbemlített szerencsét konstatació volt, megnyitotta a közgyűlést »melynek egyedüli tárgya ugymond a kegyelmes királyi leirat felolvasása és meghallgatása«.

Felállott tehát Roncsik Lajos első aljegyző s felállottunk mindnyájan, mire olvasni kezdte:

»Mi Első Ferencz József stb. . . kikhez egyébirant császári és királyi kegyelműkkel továbbra is hajlandók maradván. Eljenzéssel vette tudomásul a megjelent egypártú városatyja a nagy eseményt: a képviselőválasztásokat s kiadta a leiratot a központi választmányának, mely ma d. u. 3 órakor tartja meg ülését, megállapítja a képviselőválasztások napját Debreczenben s megválasztja azok elnökeit és jegyzőit.

Kortés gimnázium. A h-nánási gimnázium ügyében a mai napon küldöttség ment fel Budapestre a minisztériumhoz. Ennek a célja és forrása nyilvánvaló. H-nánási tudvalevőleg tösgyökeres függetlenségi és 48-as párti választókerület központja, amely emberemlé-

kezet óta mindig függetlenségi képviselőt küldött az országgyűlésre. Most tehát akadt néhány ember, aki egypár gimnáziumi osztályért s néhány tízre menő kosztosert kész feladni a kerület régi jó birnevét s elmegy Budapestre főgimnáziumot kunyorálni, amelyet aztán a kormány reverzális fejében igéretre vált. Mert hogy meg is kapják, az egy cseppet sem bizonyos. — Mert ha sikerülne is a nánási válaszrokat elvakítani, a kormány nem lesz oly bolond, hogy adjon, mikor már megkapták a kormánypárti képviselőt. Bizonyosak vagyunk ugyan benne, de nem is mulaszthatjuk el óva inteni elvtársainkat: el ne vakítsa őket a kortés ígérlet, hanem tartsanak ki hiven a függetlenségi elvek mellett!

Nemzeti demokráta munkások párt szervezése. A nemzeti demokráta munkáspárt délután pártszervező gyűlést tartott a képviselőválasztások alkalmával. A gyűlésen elsőnek Hübsch János elnök beszélt, bejelentette a gyűlésnek, hogy a nemzeti demokráta munkáspárt szintén részt vesz a választási küzdelmekben, kéri azonban az értekezletet, hogy a párt mint nemzeti munkáspárt vegyen részt a választásokon a demokráta jelzőt hagyjak el. Az indítványt hosszas vitatkozás után elfogadták. — Az értekezlet további folyamán elhatározták, hogy a függetlenségi és 48-as (Kossuth párti) jelöltek ellen nem állítanak ellenjelölteket; miután ez a párt teljesen magáévá teszi programjukat. — Szikora Zoltán, Halasi István és Lichtstein Mór szólottak ezután, végül a következő indítványt fogadták el: A nemzeti munkáspárt felhívások útján ismertetői fogja programját a nemzettel és jelölteket állít Duna-Vecsen, Váczon, Győrszigeten, Világoson, Temesvárt, Miskolcra és Egerben, Mas hitek szerint: a párt eddigi jelöltjei a következők: Ó-Becszen Engel Tóbiás, Miskolcra Szikora Zoltán, Pozsonyban Sarkadi Peter, Sopronban Winkler Sándor, Kasán Simonyi Andor, Czegléden Németh Antal, Orosházán Simanecz János Ezekon kívül Hódmezővásárhelyen, Debreczenben, Egerben, Temesvároton, Halason, Szentendren és Füleken is léptetnek föl nemzeti demokráta munkáspárti jelölteket.

A h-nánási választókerületre

vonatkozólag a »Debreczeni Reggeli Ujság« mai száma olyan híreket közöl, a melyekről a legilletékesebb forrásból nyert felvilágosítás után kijelenthetjük, hogy azok a tényekkel meg nem egyeznek, ami már csak abból is kétségtelen, hogy mint a lapunkban is közölt meg-hívásból mindenki olvashatta, a h-nánási választókerület függetlenségi és 48-as párti polgárainak képviselő jelölő gyűlése csak holnap vasárnap d. e. 10 órakor fog megtartatni.

Ujdonságok.

Debreczen közönségéhez.

Debreczen, okt. 10.

A 25 éves Csokonai szobor.

Holnap lesz 25 éve annak, hogy Csokonai Vitéz Mihály Izsó miniatúra szobrárt leleplezték s ezzel talán kárpózták a Debreczenben született és itt is meghalt uttörő költő halhatatlan lelkét.

Fagyosabbak volnánk a legészakibb sarkjégénél, ha a holnapi nap a nagy költő emlékezete megünneplése nélkül alkonyulna le.

A minden jó, nemes és szépért mindig lelkesülő főiskolai ifjuság együtt dobogó szívvel ohajtja megünnepleni a holnapi napot s midőn ezt a legfőleemelbb örömtől ragyogó

arccal kijelenti ugyanakkor hozzá is fordul Debreczen közönsége!

Debreczen közönsége! abban a közörmében, mely holnap Csokonai szobra előtt mindnyájunk lelkét eltölti, — te is őszintén osztozzál, te is add meg a halhatatlan költő lángszellemének azt, mit őt meg nem értő kora meg nem adott — az elismerést.

Debreczen leányai, ti pedig koszorut fonjatok a ragyogó őz legszebb virágaiból s koszoruzatokat meg a költőt, kiért Debreczen örökre szent lesz tisztelt hamváért.

Az ünnepély holnap d. u. 4 órakor veszi kezdetét, melyen Kálman Gyula joghallgató fog tartani emlékbeszédet, Csajághy Károly joghallgató pedig Kovácsy Kátheologus, lapunk munkatársától fog szervezni ünnepi költeményt a Csokonai szobra előtt.

*** Az istenitiszteletek sorrendje.** Holnap vasárnap e hó 11-én az istenitiszteletek a következő rendben fognak lefolyni: A nagy templomban Mitrovics Gyula lelkész, a kistemplomban Bélyky Lajos s. lelkész, a kossuth-utcai uttemplomban Dombay László s. lelkész, az ispotályi templomban K. Tóth Kálmán lelkész fogja vezetni az istenitiszteletet. — Az ág. hitv. ev. templomban holnap délelőtt Materny Lajos lelkész tart istenitiszteletet.

*** Letört bimbó.** Vettük s a legmélyebb részvét es fájdalom érzetével közöljük a következő gyászjelentést: Mely fajdatomtól megtört szívvel tudatjuk felejthetetlen jó gyermekünknek, unokánknek és kereszt gyermekünknek Rózának folyó hó 9-én délelőtt 10 órakor, életének 13-ik évében, 6 havi hosszas szenvedés után történt gyászos elhunytát, Kedves halottunk hiült tetemei folyó hó 11-én d. u. 2 órakor fognak az ev. ref. egyház szertartása szerint Kádas utca 1873. számú házunktól a nagytemplomban tartandó gyász-ima után a Kossuth utcai temetőbe örök nyugalomra tétetni. Mely végisztelettel rokonainkat, barátainkat és ismerőseinket szomorodott szívvel meghívjuk. Debreczen, 1896. évi október hó 9-én. Az elhunytak szülei: Nagy Sándor és neje Pósalaky Julianna. Nagyszülei: Nagy Mihály és neje Horváth Zsuzsanna. Keresztszülei: Ujvári Sándor és neje Pósalaky Zsuzsanna és számos rokonok nevében is. Áldás legyen a korán elhunyt porai felett! A temetést Gebauer K. rendezte.

Elveszett. Egy kis fehér selyemszörű ölel — mely »fifi« névre hallgat — f. hó 9-én a Széchenyi-utczai 1766. sz. házból elveszett. A megtaláló kéri a kutyát a nevezett ház balmesterének átadni, a hol is tisztességes jutalomban részesülend.

*** A Zion debreczeni betegsegélyező egyesület saját helyiségében** főpiacz 1903. földszint 1896 évi okt. hó 11 délután 4 órakor választmányi ülést tart. — Tárgysorozat 1. Jelentés a zászló ünnep eredményéről 2. Jelentés juli. szept. havi ügykezeléséről 3. Jelentés juli. szept. havi pénztárforgalomról 4. Jelentés az 1896 I. félévi gyógyszerforgyaszról. 5. folyó ügyek.

*** A Lesseps-család gyász.** Párisból táviratozzák hogy Lesseps Viktor Lesseps Ferdinánd második fia lezuhant a lépcsőről és szörnyet halt. Egyes lapok azt állítják hogy Lesseps öngyilkosságot követett el mert már régóta bukomorságban szenvedett.

*** A nyomtatványokra elrendelt bírói zár foganosítása körül tapasztalt olykor az ezen eljárás sikerétenségét eredményező késedelem annak elrendelésére indította az igazságügyi minisztert, — hogy a nyomtatványok zár alá vétele iránt a bíróságnál tett indítványok ha-**

adók nélkül átszolgáltatandók a sajtóügy vizsgáló bírónak, illetőleg a sajtóbírók előadó bírójának s a bíróság, illetőleg a vizsgálói bíró a lehető legrövidebb idő alatt határozni tartozik az indítvány fölött, amely határozata nyomban kiadandó. Midőn pedig valamely nyomtatvány bárhol az országban található példányainak záralávétele rendeltetik el, a tovább terjesztés mielőbbi megakadályozásai érdekében a határozat egy-egy kiadványa felterjesztendő a bel- és kereskedelemügyi miniszterekhez is azzal, hogy a rendelkezést a lefoglalás gyors foganatosítása végett nyomban közöljék a közigazgatási illetőleg rendőri csendőri és póstai hatóságokkal és közegekkel.

* **A „Zion” debreczeni betegsegélyző egyesület** zászlóbizottsági tagok felkérésnek folyó hó 11-én délután 3 órakor az együleti helyiségben az utolsó zászlógyűlésre megjelenni, mely alkalomból az előjárásági átirat fog felolvastatni. Tisztelettel S c h w a r z M. L. zászló-bizottsági elnök.

* **Az aradi vértanúk hamvai.** A tizenhárom aradi vértanú közül Lázár Vilmos és Sekweidel József az aradi sáncs árkában, Pöltenberg, Knezech, Török, Nagy Sándor és Antich hamvai pedig a bitófák egykori helyéhez közel ástott sírban pihennek. A hét vértanú sírját most sem jelöli semmiféle emlék, csak a bitófák helyére emeltek egy oszlopot emlékeztetőül. Pöltenberg Eruő hamvát ezelőtt huszonhárom évvel már kerestette unokaöccse, Feck Károly miniszteri tanácsos, de bár mintegy 250 négyzetméteres területet felástott, a hamvakra nem bírtak ráakadni. Mikor az aradi vértanúk szobrának föllállítására a mozgalom megindult, A t z é l Béla Aradmegye főispánja, ki a mozgalom élén állott, keresztetni akarta a hamvakat, de az ásatásokra nem sikerült engedelmet nyerni a katonai hatóságtól. A gyászos emléknak óta immár majdnem egy félszázad telt el és most már legfőbb ideje annak, hogy a vértanuságot szenvedett hősök sírjának helyét pontosan megállapítsák és síremlékek is jelöljék meg. A Kolozsvárt megjelenő Történelmi Lapok okt. 6. számában nyílt levelet intézett Barabas Béla dr.-hoz s arra kérte őt, mint a kinek atyja a kivégzés helyének első megjelölője volt, hogy indítson mozgalmat az ismeretlen helyen nyugvó hét vértanú hamvainak felkutatására. — Most még számosan élnek a nagy idők tanúi közül, kik hozzávetőleg megtudják mutatni, hogy hol vannak a sírok s így kellő vigyázat mellett ásatásokat kellene próbálni.

* **Elveszett férj.** Egy hódosi menyecske tegnap azzal állított be a szolgabírói hivatalba, hogy elveszett az — ura, a kit Turcseszku Moiszsonak hívnak. — Azután égre-földre esküdött, hogy ő ugyan pórászon tartotta az urát, de mind a mellett sohasem bánt vele rosszul s egyébiránt ő minden hibától tisztának tudja magát. A szegény asszony keserves sirásközben kérte a szolgabíró, hogy keressesse meg az urát, mert akármiely rossz ember volt is őkegyelme, nála nélkül nem tudná tovább hirdani az életet.

A szolgabíró nem tudta, hogy Turcseszkuék örökös czivódásban éltek egymással s meghatottan ígerte meg a menyecskének, hogy azonnal csendőroket meneszt az elveszett házigazda keresésére. Az asszony megköszönte a szolgabíró szivességét és megnyugodva távozott. Félóra mulva azonban ismét betoppant a hivatalba. Most már nem sirt, hanem káromkodott s egyben megkérte a szolgabíró, hogy ne keressesse Turcseszkut, vagy ha már kiküldötte az embereit, hát hívassa is őket vissza, mert neki többé nem kell az ura.

— Miért? kérdezte a szolgabíró.

— Jaj lelkem szolgabíró uram, most mondja a komámasszony, hogy az én uram nem vészett el, hanem megszökött. Lippán járt a kötnivaló s pénzt vett fel a földjére. Aztán egész éjszaka egy jóféle házbau mulatott, a reggeli vonattal Budapestre utazott valami afféle frájlával.

A szolgabíró azonban kijelentette, hogy Turcseszkut már most mindenáron megkeressék, mire — mint nekünk írják — Turcseszkuné, asszony csak annyit mondott, hogy jó lesz ha a férje meg nem kerül. S ezt olyan mozdulattal mondotta, hogy a szolgabíró most már nem az asszonyt, hanem az embert kezdte sajnálni.

* **Faczér jogászok.** A budapesti tudományegyetemről már évek óta minden tanév elején küldik, hogy szűk, primitív és alkalmatlan. A beiratkozások nem korlátozhatók és így az egyetem túltömöttsége már állandó panasz tárgyává fejlődött. — Az ország középiskolái egyre több érettségi bizonyítványt osztogatnak, akiknek serdülő tulajdonosai ezrivel sietnek az alma mater védőszárnyai alá. Az orvosi, bölcsészeti és műegyetemi fakultásokon még csak elférnének valahogy a hallgatók, hanem a jogi karon, amely a legnépszerűbb, rendszeresen annyi az első éves, hogy azoknak még három tudományegyetem is szűk volna. — Most is meg van ez a baj a jogászoknál, legalább tegnap mikor az előadók kezdődniök kellett volna, annyi hely se volt a földszinti termekben, hogy az előadó tanár elfért volna. A golyák nagy része a folyosóra és a kapu alá szorult és ott zajongtak egész délelőtt az imént lefolyt választások mámorának hatása alatt. Ma ismétlődött ez a jelenet és előadást megint nem lehetett tartani. Az első évesek nagy része már is hazautazott a vidékre, mert szorgalmuknak szűk az egyetem. Azt hisszük azonban, hogy pár hét mulva elmúlik ez a baj, mert addigra a tudomány-szomjas ifjak megtanulják azt, hogy hogyan lehet az egyetemet elkerülni és így deczemberben már bizonyára nem lesz szűk az egyetem.

* **Eladó zongora** Kis mester u'cza 1101 sz. heznál.

A ma beküszentött őszies idő arra emlékeztet bennünket, hogy nemsokára itt a télapó, és hogy mily jól esik akkor a valódi gyapjuból készült melye elöltő vagy ruha; azonban ehez rendszeren csak drága pénzen juthat az ember, — ha nem kínálkozik oly alkalom, mit a **BIEDERMANN E. és FIA** helybeli régi és legnagyobb posztónagykereskedő cég a vevő közönségnek általában nyújt, hogy a legfinomabb és csakis valódi gyapjuból készült brassói, zsolnai brünni és Reichenbergi szöveteket azon okból árusítsák el gyári áron alól is, — miután ezen cég, mely csakis nagyban eladással foglalkozik a gyapjuszöveteket védkép kiárusítani szándékozik. Siessen tehát mindenki szükségletét fedezni míg a készlet tart.

Táviratok.

A Kossuth-párt a nemzethez.

Budapest, okt. 10. (A Debr. ered. táv) A függetlenségi és 48-as **Kossuthpárt** kiáltványt bocsátotta ki a választások alkalmából, melyet a következőkben ismertettek.

A kiáltvány ismerteti kiválasztásukat s elmondja, hogy mindig elveikért és elvek ellen s nem személyek ellen harcoltak tagjai.

Minden kérdést az elv és nem az oppor-tunitás szempontjából itélünk meg, így tettünk az egyházpolitikára is és ezentúl sem fogjuk elveinket leszárazni csak azért, hogy az ellenzéki harcot még saját elveink ellen is folytassuk.

Ami a különválásunk által bekövetkezett helyzetet illeti, nyugodt lélekkel felelhetjük, hogy sokkal jobbnak tartjuk a csekélyebb számot összetartással, mint a talán nagyobb tábor, de széthúzással, fegyelem nélkül.

Mi teljes egyértelműen követeljük **Magyarország** teljes állami függetlenségét, nem ismerünk el Ausztriával semmi közöset, csakis az uralkodó személyt.

Követeljük az önálló magyar nemzeti hadsereget, önálló külügyet és pénzügyet és közigazdaságot és önálló vámtérületet, — nemzeti bankot önálló vám- és kereskedelmi szerződéseket a külföldi államokkal!

Követeljük a választói jog kiterjesztését az összes magyarul írni

és olvasni tudók seregére, követeljük választásoknál a tilkos szavazatot.

Követeljük az adórendszer helyes reformját. Addig is, míg a nemzet önállóságát kivívjuk teljes erőnkkel ellenézzük a kvótáfelemelést.

Kívánjuk a mezőgazdasági és ipari érdekek istápolását, a munkás osztály sorsának javítását. Követeljük az ingyenes állami lezállítását, — a megyei töljes önkormányzatot, a főrendiház korszerű reformját, a nemzetiségi kérdés megoldását.

E tiszta és világos elvek alapján lépünk most az ország választóközönsége elé és kérjük hazafias támogatását.

Budapestben, 1896. okt. hóban.

Kossuth Ferenc,
elnök.

Műlek Lajos,
jegyző.

Irodalom — művészet.

Képes Divat Értesítő. Megjelenik időszakonként, f. szerkesztő: Borosi I. — év f. I. sz. Ily című folyóirat indult meg e hó elején Debreczenben, a Boros Testvérek, régóta elismert divatárú cég kiadásában, a mely — a kiadók saját szavai szeriut — a modern technika követelményeinek megfelelőleg hivatva lesz egyrészt a divat legújabb változatait felkúntató, a divat minden nemére kiterjeszkedő pompás nyomatu nagy szamu képeivel a m. t. közönséget kimerítően tájékoztatni, a női divat mind n kérdése és jelöltsége felől, másrészt hivatva le-z a női ruházat, általában a női háztartás körébe vágó szakirányu cikkekkel a m. t. közönségnek hasznos ismereteket és utbaigazításokat nyújtani, nem is említve, hogy folyóiratunkban minden száza k s z e r ü s e g e mellett is találhat majd a t. olvasó könyved tárczaszerű közleményeket, szórakoztató idogozatokat. Örömmel konstataljuk, hogy az első füzet belső lapjai a programnak teljesen megfelelnek. A füzetet a szépirodalmi rész vezeti be, melynek cikkei Vertesi Ida (A divatról), Sz. Budai Etel (Hogy öltözködjünk), Kalocsa Róza (A miről a kerti növények csevegnek), Dr. B... (A gyermeknevelésről), irták s ezzel már eleget mondtunk az az olyan füzet szépirodalmi részéről, amelyet kiadói ingyen és bérmentve küldenek szét, mint az rajta olvasható, pedig ezek a cikkek íróikra tekintet nélkül is megérdemlik a dícséretet. De hiszen nem is ez a fő ebben a füzetben, hanem az a 11 katonlap, a melyen gyönyörű, szines nyomással a legújabb divatnak 63. izléses képe hirdeti az érd-klődőknek a szabóipar a teli szenzációt. Van ebben a füzetben természetesen a küszöbön álló téli idényt szemelőtt tartva minden rendű és rangu hölgyek és gyermekek számára ugyancsak minden rendű és rangu ruhaminta úgy egész mint fél képekben. Tudjuk hogy ez a füzet a férjek réme lehet olyan családokban a hol nincs rendben a boldogság és egyetértés szénája de meg is nyugtathatjuk az aggódo férjeket az egyes minták alá nyomtatott árak oly diszkréték, hogy csak arra kell az asszonynak mutatni s kiengesztelődik urával a Boros Testvérek cég olyan füzetet adott kölgyeink kezébe a mely nem neki, de a legelső fővárosi divatárú-kereskedők bármelyikének is becsületére válnék. Hiszen csak rá kell nézni ezekre a katonokra: örül az ember lelke, annyi izlézőnlik el szemünk előtt. Mi a betűnek s papírnak emberei ebben gyönyörködünk legfős képen, de a mi szemünk is meg-megállanak az izletes szabásu ruhák csoportjain, Akiknek szánya van, D e b r e c z e n és vidéke hölgyei pedig a szabás és kiállítás művészetében fognak — és bizonyára fognak — gyönyörködni Ajánljuk e remek kiállítású füzetet t. hölgyolvasóink figyelmébe, a kiadó derék cégnek pedig kívánjuk, hogy ajánlatunk segítségével még jobban azt a másikat, a melyet a füzet maga végez s a szellemi sikert kövesse az anyagi is!

K. Gy.

Holnap két előadás.

Debreczeni városi színház.

Folyó szám 16. Bérlet 9 sz.
Vasárnap d. u. 3 órakor gyermek és népelőadás
leszállított helyárrakkal.

Mátyás diák, vagy a czinkotai nagy itcze.

Történeti vig népszínmű három szakaszban.
Este 7 órakor rendes helyárrakkal

Gasparone.

Nagy operette 3 felvonásban. Irták Zell és Genél.
Fordították Berczik Á. és Evva Lajos. Zenéjét szer-
zette: Millucker Károly.

A kiállítás utolsó napjai.

— Budapesti levél. —

okt. 9.

Nemsokára megkondul az ezredéves
országos kiállítás fölött is a bucsuzató ha-
rangszó.

Epen halottak napján november máso-
dikán teszik majd sirba meghajlják előtte a
félévig tartott bucsujárás lobogó zászlóit,
mint egy győztes hadvezér előtt és azután
elparentálják, mint egy fiatal leányt, mely
oly szép és bájos volt, hogy örökre kár és
Isten ellen való véték neki meghalni. Szinte
fáj az ember szive hogy pár hét múlva már
ennek a mesebeli tündérországnak kapui be-
zárulnak, szinte hihetetlen hogy mindaz a
fény, mindaz a pompa és ragyogás egyszerre
csak véget ér, mely hat hónapon keresztül
elragadó varázsával idecsábította a messze
vidékről és tengerentúli országokból is a ne-
pek tömegeit Magyarország fővárosbaa Mennyi
örömet, büszkeséget, gyönyört okozott nekünk
és mennyi halával tartozunk a gondviselésnek
hogy megérnünk engedte az ősi dicsőség
szent emlékeinek találkozását az új ezerévre
készülő Magyarország munkaképességének
kincseivel.

A történelmi-ereklyék és a modern al-
kotások, gyűjtemények fényes csarnokait
pár hét múlva be fogják zárni és itt az ideje
hogy aki még nem látta, siessen megtekinteni
a nemzeti büszkeség e megszentelt haj-
lékait. Soha még nemzeti kiállítás ily fényesen
nem sikerült, mint a miénk. Erkölcsi siker
tekintetében felülmulta a nemzei közti világki-
állításokat is. Pedig mindaz a mi itt látható,
magyar ember kezének és szívének a műve
A földmivelő, az iparos, a kereskedő, a mű-
vész kezet nyújtott egymásnak, hogy dicső-
séget és hirt szerezzen a magyar névnek.

Nezzétek végig a száztornyú kiállítási
város gyönyörű utcáit tekintsetek be a
csaknem háromszáz remeknél remekebb módon
épült házba és kápráztatni fogja szemeiteket
az itt felhalmozott kincsek óriási gazdagsága.
a magyar keznek, a magyar szellemnek te-
remtő ereje. Nemzeti génuszunk pantheonja
ez. Az ezredéves emlékek között a legmara-
dandóbb becsü, kimagasló és nemzeti büsz-
keségünket ország-világ előtt emelő nagy al-
kotás ez, mely hosszú időközön át okulás, ta-
nultság és biztatás forrása marad számunkra
bezárás után is.

Nezzétek meg az ősi századokba vissza-
nyúló emlékek gyűjteményét, a három kor-
szakot felölelő történelmi épületek csoportját.
Hadvezér dicső ősök ereklyei vannak itt fel-
halmozva. — Árpád honfoglalásának emlék-
maradványai, a keresztény kultúra újraébredés
kor-zakának és az utolsó századok számos
háborúinak és békealkotásainak emlékeivel
találkozunk. Egy egész évezred váltakozó, vi-
szontagságos, borús és derűs eseményei mint-
egy meglevenedve vonulnak el előttünk és
dicsfénytől sugárzó ragyogásban szólnak a
késő nemzedék epigonjaihoz.

Vagy járjátok körül az új ipari művek
hajlékait, az emberi kézmű, gépek, találmá-
nyok csarnokát és bámulva fogjátok szemlélni
az erejére ébredt, előre törekvő és hivatása
magasra álló magyar nemzet képességeit.

Minden együtt van itt hordva, a mi
szívet-lelket nemesít, amiből tanulni lehet, a
miből megbecsülhetjük magunk magunkat. —
Meg kell ismerni, hogy méltányolni tudjunk,
mennyire haladtunk és megmérhessük, milyen
hosszu ut áll még előttünk, hogy a legköze-
lebb nagy nemzetekkel versenyre kelhessünk.

Százával, ezrelék jönnek hozzánk kül-
földiek, csapatosan keresik fel kiállításunkat
olyanok, kiknek azelőtt a magyar nemzete neve
is csaknem egészen ismeretlen volt. Csodálat-
tal vannak eltelve a magyar nemzeti erő ily
óriási megnyilvánulása előtt. De sokkal fon-
tosabb ennél az, hogy mi magunk ismerjük
meg magunkat. A kiállításnak nem szabad be-
rekesztetni, míg mindenki nem látta. Minden
magyar embernek kötelessége néhány napot a
kiállításnak szentelni. A kiállítás igazgatósága
gondoskodott róla, hogy a legszegényebbek is
csekély áldozattal megtekinthessék. Szegény
és gazdag okulni fog belőle. Fel kell haszná-
lni tehát a még rendelkezésre álló nagyon rö-
vid időt. Okt. közepén megszűnnek a nemzet-
közi kongresszusok és a kiállítás ugyszólván
még csak a magunk részére marad nyitva,
hogy a kik még nem láthatták, utólag meg-
tekinthessék és kapuzárás előtt gyönyörköd-
hessenek benne. Ezeréves történelmünk erek-

lyei, gazdasági életünk káprázatos kincsei ily
módon, egy csomóban még soha sem voltak
összegyűjtve.

Nov. 2-án bezárják a kiállítást és talán
soha sem lesz alkalom többé együtt látni azt
a sok becses anyagot, melyet a millennium
alkalmára csak a közös lelkesedés és hazafias
kötelességérzet tudott összehozni.

Nyílttér.

LUXARDO

MARASCHINO

di ZARA

NEVÜ VILÁGHIRŰ
LIKÖRJE

mindenütt
kapható.

Értesítés!

Van szerencsém értesíteni, hogy több nagyobb

alkalmi bevásárlás

folytán azon helyzetben vagyok, hogy az alant felsorolt árukat a következő

hatalatlan olcsó

árakon árusítom el:

Jó mosó velezek minden színben	krtól 14	Posztó kendő szegett minden színben	krtól 36
Női ruhaszövetek	14	Dupla széles téli szövet	20
Szintartó kartonok	12	Vasalt Pique ing	80
Flanell fejkendők	22	Kaschmir kendő	32
Selyem fejkendők	60	Fekete ternó	30
Posztó fejkendők rojttal mindenszínben	36		

Továbbá női és férfi alsó ingek, paplanok, szőnyegek, vásznak, harisnyák, ha-
raszt és posztó nagykendők bámulatos olcsó árakon.

Tisztelettel

KISS LAJOS.

Tisza-palota.

Honi ipar.

A női szépség

kecsességét és eleganciáját nagyban emeli a jó
fűző, különösen, — ha oly kitűnő gyárból
való mint

GOLDSTEIN KAROLINA

férj. **HOFFERNÉ**

Debreczen főpiacz, Huber-ház a megyeház mellett
a hol bécsi, párisi, gummi- és sport

ugyszintén dajkafűző, alkalmi fűző gum-
mi-részekkel valamint nyrái és hasfűző

vállfűző (gradehalter) mérték után készíttetnek.
Ugyanezen fűzők raktáron is tartatnak és igen olcsó árban
kaphatók.

Raktáron fűző 40 krtól kezdve.

Megrendelések mérték után 6 óra alatt elkészíttetnek.

Első magyar orvosilag elismert mű-mel-fűző-gyár.

Nem
szép
Bo
Deb
Mazsola, 1 kiló 44 és 64 kr. mandula 1 kiló 1 frt és 120
Előresemmi költség
Pa
Pa
gyo

Nem kell külföldre menni!

Mcglepő

szép selymek kaphatók 38 krtól feljebb,

Boros Testvérek

női divat-áruházában
Debreczen, Kossuth-utca 3. sz.
Tessék mintát kérni!

Az indiai kávénak kilója 1.40

Vanszerencsém a n. é. közönség szives figyelmét az általam feltalált

darált kávéra

felhívni, amely a legjobb fajta kávék Cuba, Moka, Jáva és Gyöngy együttes pörköléséből áll elő; van benne egy indiai fajta, a mely direct Indiából jön és a darált kávénak a zamátját és erejét megadja. Ez a kávé nincs czigóriával keverve és indiai kávé néven fog forgalomba jönni. Nagyon ajánlom a megpróbálásra. Felülmúl یداig mindenféle darált kávé. Továbbá ajánlom kitűnő zamatu pörkölt és nyers kávémat, ajánlok új szépségi és stokerai lencsét és borsót és mindenféle főzeléket, diót és fűszereket a legzolidabb árban. Vidéki megrendéseket bérmentve küldök.

Az igen tisztelt közönség szives pártfogását kérve maradok

tisztelettel

JÁNOSSY BÉLA

kenyér-piacz.

Kitűnő új fajta darált kávé.

Mazsola, 1 kiló 44 és 64 kr. mandla 1 kiló 1 frt és 1.20

Gyertya és czikor a legolcsóbb napi ártan

Tömeges bevásárlás folytán
feltűnő olcsón

ajánlja a legjobb minőségű

ZSEBÓRÁKAT

1 évi jótállással,

szebbnél szebb ékszerujdonságokat

Löfkovits Arthur

órák és ékszerész DEBRECZEN, Főpiacz.

1 niki férfi remontoir óra	5 frt	1 divatos arany női mellű	6 frt — kr.
1 acél	6 „	1 „ „ „ férfi	4 „ — „
1 ezüst	6 „	1 valódi gyémánt gyűrű	6 „ — „
1 tula	10 „	1 tömör arany gyűrű	3 „ — „
1 arany női remontoir óra	12 „	1 valódi ezüst lánc	1 „ 20 „
1 „ férfi	22 „	1 pár arany női függő	2 „ 50 „
1 ezüst női	7 „	1 „ „ gyermek függő	1 „ 10 „
1 acél	6 „	1 „ valódi gyémánt függő	9 „ — „
13 próbás ezüst gyertyatartó	24 „	14 karatos arany karék	8 „ — „
13 „ „ gyermekevő eszköz	4 „	Divatos ezüst broche	1 „ — „
13 „ „ czukortartó	28 „	és feljebb	

Ékszergyártás, tüzi zománcozás, óra javítás, vésnöki munkák.

Ranunkel H. és Fia

posztó és kézműáru nagykereskedésükbe

(Fő-utca 1711. sz. a,

megérkeztek a legújabb bel és külföldi

gyapju divatszövetek,

melyek igen jutányos áron adatnak el.

A múlt évről megmaradtak pedig gyári áron alul árusítatnak ki.

Ugyanott több rendbeli kényelmes lakás azonnal kiadó, értekezhetni az üzletben.

Földbirtokosoknak

olcsó törlesztéses kölcsönt ajánl

és a legrövidebb idő alatt lebonyolít

BALOG EDE

DEBRECZEN,

Nagy-Várad-utca 2125. szám.

ELSŐ DEBRECZENI

paplan-gyár

Debreczen, Széchényi-utca.

Paplanok, madráczok

mérték szerint

gyorsan és pontosan elkészítetnek.

Tekintettel a közeledő vetési időnyre — van szerencsénk ajánlani szavatolt tisztaságu

(a csehországi Thomasművekből eredő)

a legmagasabb díjakkal kitüntetett

Thomasfoszfátlisztet

szavatolt 15-20% citrátban oldható foszforsav tartalommal és 80-100% porfinomsággal

Felülmulthatatlan, minden talajra alkalmas trágyaszer különösen sovány talajok javítására, kitűnő hatása az összes gabbaneműk, kapás és olajnövények, lóhere és luczerna, szőlő, komló és kerti veteményekre, kiváltképen a rétekre.

Legjobb, leghatásosabb és legolcsóbb foszforsavtrágya, tekintettel hatásának tartósságára felülmulja az összes szuperfoszfátokat.

A citrátban oldható foszforsav tartalomért szavatosságot vállalunk, netán hiányzó mennyiséget megtérítünk. — Árajánlatokkal, szakmunkákkal és egyéb felvilágosítással a legkészségesebben szolgál

a csehországi Thomasművek eadási irodájának vezérképviselője

a magyar korona országainak területén

Kalmár Vilmos Budapest, Erzsébet-körut 34. szám.

Elvem nagy forgalmat olcsó árakkal elérni!

Legujabb

Millenniumi divat-csarnok

hol bámulatos olcsón lehet vásárolni **női felöltöket, női blousokat leg-elegánsabb női szörme és szövet gallérokat, fiu és leányka ruhákat, leány és gyermek kabátokat**, ugyszintén minden uri és női divat dolgokat, eddig még nem létezett olcsó áron kaphatók.

Mindennemü bundák, felöltők, gallérok ujjá való átalakítását elvállalok.

Tisztelettel

HALÁSZ MIKSA.

Elvem nagy forgalmat olcsó árakkal elérni!

KÖHÖGÉS,
rekedtség és elnyálkásodásnál
a torok és légzési szervek
MINDEN ZAVARAINÁL
melegen ajánljuk

EGGER

kitünő hatásu

mellpasztilláit.

Kaphatók 25 és 50 kros eredeti dobozokban, minden gyógyszerárban és nevezetesebb gyógy-fűszerüzletben.

Fő és szétküldési raktár

EGGER A. és FIAI

Nádor-gyógyszertára
BUDAPEST, Váci-körut 17.

A legfinomabb, valódi

gyapjuszövetek

zsolnai, brassói, brünni, és francia gyártmányok

NAGY-KÁROLYI üzletünk felosztása miatt

kicsinyben és rendkívüli olcsó árakon kaphatók Debreczenben

BIEDERMANN E. és FIA

posztó-áruházában.

Uj divat áruház és női divatterem.

A főposta mellett, Steiner Gyula volt üzlethelyiségében

divat áruházat és női divat-termet

kapcsolatos in

női ruhavarrodával

nyitottam a hol is minden idénynek megfelelő való angol és francia **ruhászövetek, selymek, ruhadiszek, mosóvelezek, flanelek**

igen mérsékelt ár mellett kaphatók.

Varrodámban kitünő munkaerők vannak alkalmazva,

Szives pártfogást kér,

tisztelettel

EISLER IZIDOR.

Első debreczeni himzóminta, rajzműintézet és kézimunka gyár.

Elegáns utcai toilletek 17 firtól kezdve. Gyász-ruhák 12 óra alatt.

Nyomatott Hoffmann és Társa könyvnyomdájában Debreczenben. Főpostával szemben.